

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 11P/205/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5922202014
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Lacková
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2022:5922202014.3

Uznesenie

Okresný súd Ružomberok vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. X. F., nar. XX.X.XXXX, K. F., nar. XX.X.XXXX a E. F., nar. XX.X.XXXX, deti zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, deti rodičov: matka P. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. X/XX, V. nad H. a otec X. F., nar. X.X.XXXX, trvale bytom I. Q. XXXX/XX, J., t.č. v ÚVV a ÚVTOS Žilina, v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, o neodkladnom opatrení, takto

rozhodol:

I. Súd neodkladným opatrením dočasne zveruje mal. Q. X. F., nar. XX.X.XXXX, K. F., nar. XX.X.XXXX a E. F., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky mal. detí P. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X. X/XX, V. nad H..

II. Otec je povinný prispievať na výživu mal. Q. X. F., nar. XX.X.XXXX, K. F., nar. XX.X.XXXX a E. F., nar. XX.X.XXXX, výživným vo výške 30 % životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo nezaopatrované dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, a to na každé z maloletých detí vždy do každého 15.dňa v mesiaci vopred, k rukám matky mal. detí, počnúc dňom doručenia tohto uznesenia.

III. Neodkladné opatrenie potrvá do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 11P/205/2022.

odôvodnenie:

1. Emailovým podaním doručeným Okresnému súde Ružomberok dňa 12.12.2022, písomne doplneným/nepodpísaným dňa 19.12.2022, sa matka maloletých detí domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti s tým, že zastupovať a spravovať majetok mal. detí bude matka a otec žiadala zaviazat' na platenie výživného výživným vo výške 50 € mesačne na každé z mal. detí, vždy k 15.dňu v mesiaci vopred k rukám matky. Spolu s návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd do právoplatného rozhodnutia vo veci samej zverí mal. deti do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazá na povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 50 € mesačne na každé z mal. detí, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky. Návrh matka mal. detí odôvodnila tým, že mal. deti boli rozsudkom zverené do starostlivosti otca, avšak otec mal. detí je vo väzbe, preto si žiada mal deti do starostlivosti.

2. Na základe podania súd uznesením č.k. 11P/205/2022-30 zo dňa 21.12.2022 začal konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom F. a o nariadenie neodkladného opatrenia.

3. Zo správy s prešetrenia pomerov vykonanom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Ružomberok (ďalej len „ÚPSVaR Ružomberok“) zo dňa 20.12.2022 vyplynulo, že o otcovi mal. detí majú vedomosť, že bol dňa 07.12.2022 zadržaný hliadkou OR PZ Dolný Kubín a umiestnený v CPZ Dolný Kubín, pričom podľa informácie od matky mal. detí, by sa mal aktuálne nachádzať v Ústave na výkon väzby v Žiline. Zároveň požiadali o prešetrenie pomerov v domácnosti matky miestne príslušný ÚPSVaR Námestovo, z ktorého správy vyplynulo, že p. C. býva so svojim manželom F. C., nar. XX.XX.XXXX a ich spoločnou

dcérou C. C., nar. XX.XX.XXXX v rodinnom dome na adrese X. X/XX, V. nad H.. Od 9.12.2022 bývajú v spoločnej domácnosti i maloleté deti F.. Rodinný dom je štandardne zariadený, prispôbený potrebám mal. detí. Domácnosť je čistá. Maloleté deti majú vytvorený priestor na hru a spánok. Počas ich návštevy boli maloleté deti v obývačke a pozerali rozprávku. Pani F. uviedla, že si prevzala maloleté deti zo starostlivosti otca, bez dokladov a bez osobných vecí detí, preto sa im snaží vybaviť kartičky poistenca. Následne im vybaví detského lekára a tiež materskú škôlku. Má záujem zabezpečovať starostlivosť o svoje maloleté deti. Pani C. je evidovaná na ÚPSVR Námestovo ako nezamestnaná. Je bez príjmu. Manžel pani C. poberá materský príspevok v sume 1200 eur mesačne. Občasne si privyrába ako vodič taxi služby.

4. Zo správy od Okresného súdu Dolný Kubín zo dňa 15.12.2022 vyplynulo, že otec mal. detí bol na základe uznesenia ich súdu sp.zn. 7Tp/17/2022 zo dňa 10.12.2022 vzatý do väzby, pričom väzba začala plynúť dňom 07.12.2022 o 22:15 hod. a naďalej sa vykonáva v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody Žilina. K oznámeniu pripojili aj predmetné rozhodnutie

5. Z pripojeného spisového materiálu mal súd preukázané, že Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k 3P/11/2020-70 zo dňa 06.08.2020, rozviedol manželstvo rodičov mal. detí a zároveň schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej zveril maloleté deti na čas po rozvoде manželstva do osobnej starostlivosti otca, pričom zastupovať ich a spravovať ich majetok mal otec, matka bola zaviazaná prispievať na výživu na každé z mal. detí sumou 70 eur mesačne k rukám otca mal. detí. Zároveň bol upravený styk matky s mal. deťmi a to v každú sobotu v kalendárnom roku od 13.00 hod. do 16.00 hod. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 13.08.2020. Krajský súd v Žiline rozsudkom sp.zn. 10CoP/39/2021 zo dňa 30.06.2021 zmenil rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 11P/16/2021-72 zo dňa 18.03.2021, ktorým bol zamietnutý návrh matky na zníženie výživného tak, že s účinnosťou od 15.2.2021 zaviazal matku na povinnosť prispievať na výživu na každé z mal. detí sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 330 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

14. Podľa § 363 ods. 1 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 366 CMP neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

17. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

18. Neodkladné opatrenie je zabezpečovacím prostriedkom, ktorým sa dočasne upravujú pomery, ak ide o stav, ktorý neznesie odklad. Účelom tohto inštitútu je preto rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi a zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, že okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť dočasného opatrenia, sú aspoň osvedčené.

19. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Po oboznámení sa s podnetom matky mal. detí, s priloženými listinnými dôkazmi, ako aj s pripojenými spismi vo veci starostlivosti o maloleté deti, súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v dočasnom zverení maloletých detí do starostlivosti matky. Naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia je daná už aktuálnou situáciou v ich rodine, keď maloletý Q., K. i E. sa aktuálne nachádzajú v domácnosti matky, nakoľko otec, ktorému boli mal. deti zverené rozhodnutím súdu do starostlivosti, sa aktuálne nemôže o deti starať, nakoľko od 07.12.2022 mu bola obmedzená osobná sloboda, pričom Okresný súd Dolný Kubín uznesením sp. zn. 7Tp/17/2022 zo dňa 10.12.2022 rozhodol o vzatí obvineného do väzby. Súd sa zároveň dôkladne zaoberal situáciou v domácnosti matky mal. detí, keď zo správy miestne príslušného ÚPSVaR Námestovo nevyplývali žiadne skutočnosti na základe ktorých by mal pochybnosti o zverení maloletých detí ich matke. Matka mal. detí sa už v súčasnosti o svoje deti stará, vytvorila pre ne v domácnosti vyhovujúce podmienky na starostlivosť a chce sa o nich aj naďalej starať. Súd tiež podotýka, že vo fáze nariadenia neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie, pretože toto môže byť realizované len v základnom konaní. I zákonná lehota v ktorej súd musí vydať neodkladné opatrenie nasvedčuje tomu, že je nemožné, aby v tejto natoľko preskúmal pomery rodičov a ich detí, aby mohol rozhodnúť o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Až po vykonaní dokazovania vo veci samej bude mať súd ucelený prehľad o tom, či sú tu podmienky na to, aby došlo k úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom F. tak, ako to iniciovala matka.

21. Neodkladné opatrenie vo veciach platenia výživného môže súd nariadiť na návrh (ak ide o inú než maloletú osobu) alebo aj bez návrhu (ak ide o výživné pre maloleté dieťa). Uloženie tejto povinnosti je možné, ak existuje nárok na výživné, pričom právny dôvod vyplýva zo Zákona o rodine. V zmysle Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Vzhľadom na okolnosť, že starostlivosť o maloleté deti bude zabezpečovať matka, možno mať za dôvodné preukázanie potreby pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa citovaného ustanovenia § 366 CMP. Inštitút neodkladného opatrenia vo vzťahu k určaniu výživného slúži len na pokrytie výdavkov spojených s výživou v nevyhnutnej miere. Súd má za to, že v danom prípade osvedčené skutkové okolnosti odôvodňujú potrebu úpravy pomerov účastníkov neodkladným opatrením, a to v nevyhnutnom rozsahu vo vzťahu k určaniu výživného. Súd má vzhľadom k uvedeným skutočnostiam za to, že úprava výživného na maloleté deti neodkladným opatrením je v ich záujme. Zároveň, tým že matka nebude povinná ďalej prispievať otcovi na výživu maloletých detí v súdom určenej výške, vytvorí sa jej priestor, aby týmto výživným pokrývala potreby maloletých detí. Súd toho času nemá dostatočne preukázané schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca mal. detí, pričom tieto otázky budú predmetom ďalšieho dokazovania v prebiehajúcom konaní, keď zároveň prihliadol na skutočnosť, že t.č. z dôvodu jeho väzby, nie je v jeho schopnostiach dosahovať žiadne príjmy, a preto určil výšku výživného na každé z mal. detí v sume 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, ktoré musí platiť každý rodič, bez ohľadu na jeho príjmy a majetkové pomery.

22. Súd tiež podotýka, že nariadené neodkladné opatrenie je faktickým opatrením, ktoré definitívne a konečne nerozhoduje o otázke starostlivosti o maloleté deti. Otázka úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom bude po vykonaní štandardného dokazovania ustálená v rozhodnutí vo veci samej, preto súd trvanie neodkladného opatrenia časovo obmedzil do právoplatnosti rozhodnutia vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Ružomberok (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. a) a § 357 písm. m) CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podľa § 62 ods.1,2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné doručením; ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP).